

Elina Saarinen

▲ Paneeliin kutsutuista kansanedustajista vain Tapani Mäkinen oli valmis heikentämään kuntien järjestämisvastuuta ja kasvattamaan yksityisten yritysten roolia jätehuollossa.

Kierrätysarvo ei riitä, mistä kannustimet?

Hukkaamme arvomateriaalit, koska meiltä puuttuvat kannustimet kehittää nykyistä tehokkaampia kierrätysteknologioita ja oikeaa kiertotaloutta.

Emeritusprofessori **Juha Kaila** herätteli kuntapäättäjiä ja kansanedustajia JLY ry:n organisoimassa päättäjäseminaarissa Musiikkitalolla helmikuun lopussa:

”Kiertotalous edellyttää suuria järjestelmätason muutoksia, eivätkä ne tapahdu itsestään. Tarvitaan isoja ohjauskeinoja”, Kaila näkee.

Paikalle panelisteiksi kutsutut kansanedustajat **Tapani Mäkinen** (kok), **Tytti Tuppurainen** (sdp), **Jari Lindström** (ps), **Mirja Vehkaperä** (kesk) ja **Martti Korhonen** (vas) sekä puheenjohtajaksi pyydetty **Oras Tynkkynen** (vihr) näkivät, että ohjauskeinoina tarvitaan sekä keppiä että porkkanaa. Konkreettiset ehdotukset jäivät kuitenkin vähiin. Panelistien mielestä tarvitaan kannustimia, joilla luodaan kysyntää kierrätysmateriaaleille teollisuudessa. Kierrätys kehittyy tehokkaimmin, jos materiaalien kierrätettävyyttä huomioidaan jo tuotteiden suunnittelussa ja valmistuksessa.

Kaila muistutti, että yhteiskunnassa tarvittaisiin toimia, joilla materiaalit palautuisivat takaisin tuotantoon. Ilman taloudellisia ohjauskeinoja tämä ei nyt kannata. Sen takia monista teollisuuden kannalta kriittisimmistä alkuaineista saadaan nykyisin kierrätetyksi alle prosentti. Materiaalien sisältämä arvo hukataan, kun tyydytään tuijottamaan kierrätyksen painoprosentteja.

”Kiinnitämme huomiomme väärin asioihin. Emme katso ympäristövaikutuksia emmekä saa haitta-aineita pois kiertokierrosta. Valtaosa kierrätysmenetelmistä on alkeellisia. Seurauksena on downcycling eikä arvon ylläpitäminen”, Kaila sanoo.

Samaan aikaan tuotteet muuttuvat jatkuvasti monimutkaisem-

Jätehuoltoinfralle 9+

■ Jätelaitosyhdistys JLY ry on huolissaan pyrkimyksistä kaventaa julkisen sektorin roolia jätehuollossa ja hankintalain mahdollista muutoksista, joilla kuntien markkinaehtoisien toiminnan raja laskettaisiin kymmeneen prosenttiin.

”Kuntien jätehuollon järjestämisvastuuta tulisi vahvistaa, ei heikentää”, toimitusjohtaja **Markku Salo** korosti.

JLY ry puhutteli seminaarissaan kuntapäättäjiä ja kansanedustajia. Salo muistutti jätehuoltoinfran saaneen juuri Rakennusinsinöörien liiton rakennetun omaisuuden tila 2015 -selvityksessä arvosanan 9+.

miksi ja yhä vaikeammiksi kierrättää.

”Niillä prosesseilla, joita normaalisti käytämme, emme saa arvokkaita aineita juuri ollenkaan talteen. Harvinaisten maametallien kierrätysasteet ovat lähellä nolaa, kullallakin vain 25%. Riskialttiiseen tekniikkaan ei vain kannata investoida ilman insentivejä.”

Kaila vertasi kiertotalouspyrkimyksiä ilmastonmuutoksen torjuntaan. Jälkimmäinen keskittyy vain yhteen asiaan, mutta siinä sentään mittarit ja keinot ovat tiedossa. Kiertotaloudelle meillä ei ole edes mittareita.